

לא אלוף פתח-תקוה? הוא לא יבייש את הפירמה. שלא ישוץ לו, התלאביבי הזה. הצרה היא רק שאלוף פתח-תקוה לא אחז במקל ביליארד מזה חצי שנה. מאז החליטו בעלי-העסק שכראי יותר להעביר את שולחנותיהם לכיכר דיזנגוף. אלוף-פתח-תקוה משחק רע מאוד. אי אפשר אפילו לקרוא לזה משחק. יאקי יקרע אותו! אבל לא, יאקי אינו קורע אותו. ממש משגע: גם יאקי שכח-מעט איך לשחק. הוא מפספס את הכדורים הבטוחים ביותר. אבל הוא בכל זאת צועד בראש לא הרבה. דרגה אחת בלבד.

עוד משחק? הוא שואל אחרי שהכניס את הלירה לכיסו. הפתח-תקואי, צבר זוהר מבני המושבות, לבוש בגדים סולידיים, נוהר. "תן עשרים פור", הוא עונה. יאקי יכול בשקט לתת לו יתרון של מאה נקודות. אבל הוא עומד על המקת. "מה פתאום? המש!" ערבים מוצלחים במיוחד, יכול יאקי להרחיח 50 לירות ליד השולחן הירוק.

★ ★ ★

הפתק מהשיעור

ה סנוקר אינו פתוח רק בערבים. אם תבקר בעשר בבוקר — כל בוקר — תמצא אותו מלא. רק שיכבת-הגיל נמוכה קצת יותר. בני 15-16. כל השאר אינו משתתפים. המתח, עשן הסיגריות, ניבול-הפה, ההימורים.

הנה למשל אתמול בסנוקר. ניגשתי לאחד הגברונים הצעירים. בן 15 לכל היותר. "רוצה לשחק?" שאלתי. הוא בתן אותי מלמעלה למטה. "לא ראיתי אותך אף פעם פה", השיב, חצי חשדן. "כן", הסברתי, "רק עכשיו למדתי לשחק. רוצה פרטיה או לא?"

"בטח. לירה בצד."

"לירה בצד."

בעל המועדון סידר את הכדורים על השולחן. יריבי — נקרא לו עמוס — הצית סיגריה. מורו, מכיס חולצתו ביצבצה חפיסת סיגריות אמריקאיות, קאמל או משהו כזה. אבל הוא לא השתמש בהן. הוא הוציא קופסת אסקוט מכיס הדונגרו שלו והצית סיגריה. את האמריקאיות שמר לייצוג, לעשות רושם על החברה.

"הרבה זמן אתה משחק?" שאלתי. הוא כיוון היטב, הכניס כדור צהוב לרשת. 2 נקודות. "שנתיים-שלוש", השיב. עוד כמה כדורים. "אין לך שיעורים היומם?" לשניה ניצת את זהיר והחשדן בעיניו האפורות, ומיד אחרי-כך התעמתו שפתיו בחיוך לועג: "לא נתן — שבור בשביל השיעורים!"

רציתי לשאול אותו מה אומרים המורים, אם הוריו יודעים שהוא מסתלק מהשיעורים כדי לשחק סנוקר. מניין לו הכסף לקנות סיגריות אמריקאיות ולשחק כאן. אבל נזהרתי והארכתי את המשחק ככל האפשר. עמוס נראה כבן בית טוב מצפון העיר, צבר אשכנזי לתפארת, מהיר-תנועה ויפהפה. אחד מאלה שהשכנות מצביעות לעברם ואומרות ליוסי המרדן: "הביט על עמוס, איזה ילד טוב הוא!"

עמוס היה מוכן לדבר. ביחוד גבר בילוי-לבו ככל שהתברר לו שהוא עומד לנצח במשחק. בין מכה למכה סיפר שהוא תלמיד ששית בבית-ספר תיכון עירוני. הסתלק מהשיעור ובה לכאן. אביו נהג דן. רק על נושא אחד לא היה מוכן לענות: מניין לו הכסף. "אפסכתי את המשחק ועברתי אל קבוצה קטנה במרכז האולם. המבוגר שבחבורה הכיר אותי. 'אתה לא שלום כהן?' עד לפני שנתיים עבד אצל חברה קבלנית. קיבל 160 לירות לחודש. יום אחד ביקש העלאה במשכורת. בעל-הבית אמר לו: 'שמע חבוב, קיבלנו אותך רק מפני שמרד-דייחיון אמר לנו שעלינו לקבל נכה לעבודה. לא מוצאת חן בעיניך המשכורת, תוכל לעזוב.'"

הוא עזב. "עכשיו עובדים קצת פה, קצת בכרטיסים. עושים איזה 400 לירות לחודש ומסתדרים לא רע." נוכחתי שאמנם ראיתי לא פעם מציע כרטיס-קולנוע ליד הכיכר. הוא הפנה את מבטו בעצבות לעבר עמוס, שהיה שקוע עתה במישחק חדש. "אני, מילא... אבל ילדים כאלה איך מרשים להם לבוא הנה? מסתלקים מהשיעורים והשד יודע איפה יגמרו. צריך להיות חוק שאסור לילדים להיכנס הנה לפני שעה ארבע אחר-הצהרים, ואחרי שמונה בערב!"

צעיר בכחול, שהאזין לשיחה ושמע כי בן-שיחי עבד פעם אצל קבלן, שלף צרור צ'קים מכיסו. "מכיר את הקבלן הזה?" שאל. בן-שיחי הכיר אותו. הוא נתן לי 3500 ל"י בלי כיסוי. עשיתי עבודה בשבילו בקרית שמונה.

בן-שיחי שאל: "כמה תשלם אם אוציא לך את הכסף ממנו?"

זה מקרית-שמונה היררה: "חמשה אחוז."

"בסדר", ענה בן-שיחי, "יש לי אנשים שיסכנעו אותו לשלם כמו כלום. עד המיל האחוז... חמישה אחוז — זה 150 לירות בערך. בסדר גמור."

★ ★ ★

ציד הבחורות

כשאנינם מבלים בסנוקר, מה עושים הגברונים? הם יוצאים לרחוב. מן הסתם הספקת כבר לראותם מהלכים לרוחב המדרכה, נעצרים ליד חלונות-הראווה של חנויות ההלבשה או התקליטים. או נשענים אל המעקה בפינת פרישמן-דיזנגוף או בכיכר מוגרבי. "היי תינקות!" קורא אחד מהם לנערה החולפת על פניהם. בחושו הששי הרגיש כי היא אחת מהם. "התינקות" מרימה את אפה לשמים ומנענעת לה את דרכה הלאה. מן המעקה מושלך מפתח מתחת לרגליה. הצליל עוצר אותה. "תזהרי איפה את הולכת!" אומר קול מאחורי. ולפניה מתחופף גבר ברור ההרים את המפתח. "יוצאים הערבים?" הוא שואל.

הנערה יכולה לענות בחיוב. משהו כמו "נפלת על הראשי" או "מהייתה חובש שאני?" הפעם היא מעדיפה לחתור על הזומנה, ממשיכה את דרכה מבלי להוציא הגה מן הפה. הגברונים הם כולם מתחת לגיל 18 — מלחים אותה בשריקה ארוכה. "אללה, יאללה, משתנה קטנה", מסכם משהו בקול רם.

על המדרכה, ליד שולחנות בית-הקפה הנוצץ, יושבים עשרות אנשים מבוגרים. כולם ראו את המתרחש. אחדים אמרו: "סתם ילדים משתעשעים". אחרים אמרו: "לאן עוד נגיע?" דמם רתח, אך איש מהם לא קם לומר מלה אחת לגברונים. רק אחד ניגש אליהם. איך אתם מתנהגים? אינם לא מתיישבים לדבר ככה עם בתנוה ברחוב?"

בדיוק לזה הם חיוכו. "מה זה עניינך, יא חארא?" פותח אחד. "הראו איזה אינטיליגנט, פרצוף של — — — מוסף שני. 'זו הבת שלך?' שואל שלישי בתמימות. 'אנחנו חופשיים כאן!' קובע רביעי. האיש מנסה לומר משהו, להתריע, להוכיח. הוא מביט סביבו בתמהון. איש מיושבי הקפה אינו זו. כולם שומעים את הקללות — ולאיש אין חשק לסבול בקיתון דומה. האיש מפלס לעצמו דרך מתוך מעגל הגברונים המאייים, ומסתלק בראש מורכן. 'אילו היית הבן שלי...' הוא ממלמל.

אחד הגברונים רוצה להמשיך את הויכוח: "שמע אתה...". הוא קורא בקול תגרני. חברו מושך אותו בשרחל. "תשתין עליו! בואו נטייל קצת."

הם מסתדרים לרוחב המדרכה, וצועדים.

★ ★ ★

תרגום בגוף הסרט

ש מת לב איך הם הולכים? הליכה איטית, בטוחה, חצופה. קצת מתגלגלת מצד אל צד. ידיים בכיסים או אגודל תקוע בחגורה. הסתכל על שלוש הנערות המתקרבות ממול. הן לא למדו את הליכה הזאת במכונים לחתיכות. ראו את בריגיט בסרט. חמש-שש פעמים ראו את אותו הסרט, עד שלמדו ללכת כמוה. נעלי בלרינה. כפות-רגליים ישרות על האדמה, הגוף מתנדנד שניה על העקב. הרגל הורגל מתעגלת קדימה. המתנבאים מתנדנדות לאיטן. ראה איך הגברונים ניגשים אליהן. קומתם התכופפה מעט, היינם נשלפו מן הכיסים או מן החגורה, משקל הגוף עובר קצובות מן העקב לכהונים. כמעט בקצב הרוק. הכתפיים נעות ברמז קל של מיקצב. שתי הקבוצות מתקרבות. "היי, בובה!" שריקה, אף מורם לשמים. כולן קבוצה הולכת לדרכה.

שים לב לבגדיהם. הם לבושים באופנה משלהם. השפעת הסרטים בולטת בכל פרט ופרט: הגיינס, החולצה הצבוענית, הנעליים הנעליים יכולות לספר לך על מקום מגוריהם של הגברונים. בני השכונות נוטים לנעול נעליים בעלי אבזמים — השפעת סרטי הקאבוים שעדיין מוצגים ברציפות בשכונות. בני הצפון מעדיפים את נעלי הסירה.

האופנה היסודית היא הוליבודית, ירושת גיימס דין המנות, בתוספת עיטורים של אלהים פרסלי. אבל ניכרת בה גם השפעה איטלקית חזקה מאד. הגיינס האמריקאים אינם המלה

האחרונה והיחידה. הגברון האלגנטי לובש מכנסיים שחורים, הדוקים מאד לרגליים. דוגמה איטלקית. החולצה היא אמנם צבוענית, אך בצבע אחיד. רצוי אדום-בורדו או שחור. בלי משבצות, בלי פרחים. זה כבר לא במודה. והפיאות — חביבי, זה כבר ישן. חוץ מזה, רק החברה מהשכונות היו הולכים עם פיאות.

הפרט החיוני בלבוש הגברונים השנה הוא צהרון הפרחה. בלי זה, זה לא נחשב. אפילו בתנויות לבגדים משומשים מוכרים רק מעילים עם צהרונים פרחי. בעליהן ראו איך הולכת המודה והומינו מחוץ-לארץ.

מדים. חנות האופנה מספר אחד לגברונים, היא חלוץ בשטח זה. אבל קשה לקבוע כיצד חודרת האופנה לארץ: אם בעלי מדים מביאים אותה מחוץ-לארץ, או שהחברה רואים אותה תחילה בסרטים ובזיורגלים ומתחילים לשאול עליה במדים — ובוה דוחפים את בעלי-העסק הזרזים לספק את הדרישה. אבל מספיק שמנהיג הקבוצה יופיע לבוש לפי האופנה האחד-רונה — ויש מגיפה חדשה בארץ. שבועיים אחרי שאותה אופנה הופיעה במדים, מציעות עשרות חנויות אחרות את אותם הדגמים לגברונים, במחירים מוזלים.

והבנות? בקיץ האחרון שלטה אופנת החצאית הקצרה והרחבה-מאד. המתנדנדת עם כל נינונע, על תחתונת-ירשת נוקשה. קשה עדיין לקבוע מה תהיה אופנת-החורף של השנה. בינתיים, בהופעות ספורטיות, הולכות הן במכנסי שלוש-רבעי הדוקות מאד.

זה להם גם זיבור מיוחד, לגברונים. באמריקה ובצרפת, התפתח הסלאנג שלהם ללשון חדשה כמעט-לגמרי. בישראל נשאה שפת הגברונים עדיין בגדר העברית המקובלת, אבל עוד לשונם נטויה. אם פעם אמרו על בחורה שהיא מאה אחוז, באה מלחמת-העצמאות והגדירה את אותה הבחורה כחמש-חמש. הגברונים קוראים לה היום בומבה, אבל מי יודע מה יקראו לה מחר?

בעיקר, מורגשת השפעה אמריקאית בדיבורם. לא השפעה ישירה — כי הגברונים אינם יודעים לרוב אנגלית — אלא השפעה עקיפה, השפעת ה"תרגום בגוף הסרט". ומה שהתרגום

חלום על גלגלים

עומד נגד עיניו של כל גבר, החושב על ביי לוי. מכונית פתוחה המסוגלת לפתח מהירויות רציניות ביותר + חברה עליונים ובעלי דם + צפצוף ארוך על כל העולם = כייף עולמי.

בגוף הסרט אינו עושה לשפה העברית משלימים הגברונים במלים ערביות.

מוזיקה, מזון, מיימוז

מתוכננו מספיק ברחובות. אני יודע איפה שיש מסיבה ערב; נקח בקבוק ונלך. אנחנו קצת מבוגרים, וזה עלול להפריע. אבל הבטחתי שנשתדל לא להתבלט. זאת סתם מסיבה בבית של אחד החברה. לא נשף. נשף נמשך עד שתיים-שלוש. הערב הרשו לו ההורים לדודו להזמין חברה עד שהם יחזרו מהקולנוע.

הנה, זה כאן. רחוב פרץ. דירה בת שלושה חדרים, במרכז תל-אביב. דודו הוא המארח. המסיבה התחילה כבר לפני איזה שעתיים והחברה נמצאים כבר במצב-רוח טוב. החדר מלא עשן סיגריות, רוקדים. בומבה של ריקודים. תקליטים — אש. לאבא של דודו יש הרבה כסף. קנה הייפיי, יש מה לשנות. חלאק, מה צריך יותר?

דודו מושיב אותי בפינה, ואני משתדל להצטמצם. החברה אינם שמים לב אלי במיוחד. רוקד-רוקד. הייפידיליטי, סטריאופוני. רוקד-רוקד. שתה. חלאק! רקוד!

התקליט נגמר. צריך כוח של אתליט בשביל 20 רגע של רוקד-רוקד ארוך-נגן. החברה מתיישבים לנחת. מי על הרצפה, מי על הספה. אחד על כורסה. הוא מושך על ברכיו את בת-זוגו. "דודו, ככה את האור!"

צחק ילדותיגיש על גבול ההיסטריה. הילדה — בת 16 לכל היותר — איבדה קצת את חושיה. הקוניאק הצורב השפיע עליה. היא נשענת לאחור, ראשה על כתפו של חברה, שנשכב לרוחב הספה. "אוף", היא אומרת, "אני מתה. תן לי סיגריה."

חושך כמעט מוחלט משתרר בחדר. רק נורת הפטיפון דולקת כעין רעה בפינה. מדי פעם ניצת גפרור. פה ושם מהבהבות נקודות-אש ועירות — קצות הסיגריות, שהחברה מעשנים בקדחתנות המעידה על עצבנות גוברת. "היי אתה יוסי!" קורא בחור אחד, "בלי ידיים!" החברה צוחקים.

"רק אל תכנסו לחדר של הזקנים" קורא קולו של דודו אל תוך החלל, "בפעם האחרונה עיטתם שם בדרך שלב". שתי בנות צוחקות מן המלה הגסה.

לפתע נולק האור. יורם, ינעל אביך, חתיכת — — — צועק משהו. יורם בלי חברה הערב. תמיד תמצא "רוק" כזה, שיקלקל את השמחה לאחרים. הוא צוחק צחוק אוילי ומכבה את האור. אבל זה הספיק כדי להראות כמה דמויות חבוקות, רכונות בכל מיני (המשך בעמוד 20)